

ប្រឡងធម៌សាលាទី១

វិញ្ញាសា៖ ភាសាខ្មែរ

សាលាបឋមសិក្សា

ថ្នាក់ទី៦

ឈ្មោះ.....

ពិន្ទុ

មូលវិធាន

I. អំណាន

ចូរអ្នកអានអត្ថបទខាងក្រោម រួចឆ្លើយនឹងសំណួរ។

រឿង ទំនៀមទម្លាប់ដាក់ប្រាក់កាក់នៅក្នុងមាត់អ្នកស្លាប់

មានរឿងបុរាណតំណាលតៗគ្នាថា មានបុរសម្នាក់នៅជាមួយប្រពន្ធតាំងពីក្មេងរហូតដល់ចាស់ គ្មានកូនមួយសោះ។ គាត់មានមាសមួយបាត។ ប្តីប្រពន្ធនេះ បានសន្យាគ្នាថា បើអ្នកណាស្លាប់មុនត្រូវយកមាសនេះ ដាក់ក្នុងមាត់អ្នកនោះ។ ចំណេញកាលមិនយូរប៉ុន្មាន ប្តីបានស្លាប់មុនទៅ។ ភរិយាក៏យកមាសនោះទៅដាក់ក្នុងមាត់ប្តី ហើយយកសពប្តីទៅបូជា។ ភ្លើងឆេះមាសរលាយអស់នៅសល់តែបីស្លឹង។

ថ្ងៃមួយ ព្រះមហាក្សត្របានត្រាស់បង្គាប់ឱ្យអង្គាសមាសក្នុងមួយផ្ទះឱ្យបានមួយបាតជាក់ហិត។ ប្រពន្ធរបស់ខ្មោចនោះ ក៏យកមាសបីស្លឹងដែលគាត់រើសទុកនោះ ទៅថ្វាយស្តេច។ គាត់ទូលស្តេច ៖ “ ក្រាបទូលព្រះករុណា! មាសនេះពីដើមពេញមួយបាត តែខ្ញុំម្ចាស់បានយកទៅបង់មាត់ឱ្យប្តីខ្ញុំម្ចាស់នៅពេលគាត់ស្លាប់ ក៏ត្រូវភ្លើងឆេះអស់នៅសល់តែប៉ុណ្ណឹង។ សូមព្រះករុណា មេត្តាដល់សត្វទីលក្រឡងចុះ។ ខ្ញុំម្ចាស់មិនអាចរកមាសមកថ្វាយព្រះអង្គបានឡើយ”។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ស្តាប់ហើយ ក៏កើតក្តីសង្ខេតស្តេចព្រះទ័យ ទើបទ្រង់លើកលែងការរំលោភយកមាសពីបណ្តាវាស្រុតទៅទៀត។

អាស្រ័យរឿងនេះ ទើបបណ្តាវាស្រុតទាំងអស់យល់ថា ប្រាក់ ឬមាសដែលបង់ក្នុងមាត់ខ្មោច មានអានុភាពទៅលើទឹកចិត្តមនុស្សណាស់ សូម្បីព្រះមហាក្សត្រក៏ចុះចាញ់អានុភាពនេះដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត អានុភាពនៃប្រាក់ ឬមាសបង់មាត់ខ្មោចនេះ ជាវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិអាចជួយដោះគ្រោះថ្នាក់ ក្នុងពេលមានអាសន្នបាន។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបគេនាំគ្នាធ្វើរបៀបនេះ រហូតកើតទៅជាទំនៀមទម្លាប់តរៀងមក។

ប៉ុន្តែអ្នកប្រាជ្ញបុរាណ ឱ្យយកប្រាក់ ឬមាសទៅដាក់ក្នុងមាត់ខ្មោច ដើម្បីធ្វើជាប្រស្នាឱ្យពិចារណាថា យើងមិនអាចយករបស់អ្វីមួយជាប់នឹងខ្លួនបានទេ នៅពេលដែលយើងស្លាប់ទៅ។

(ឯកស្រង់និងកែសម្រួលពីប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរភាគ៩)

សំណួរ

១. តើរឿងនេះមានតួអង្គណាខ្លះ?

.....

.....

២. តើប្តីប្រពន្ធបានសន្យាគ្នាដូចម្តេច?

.....

.....

៣. តើព្រះមហាក្សត្រត្រាស់បង្គាប់ដូចម្តេច?

៤. ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាក្សត្រឈប់នែអង្គាសមាសពីប្រជារាស្ត្រ?

៥. តើប្រជារាស្ត្រ មានជំនឿដូចម្តេចចំពោះការយកប្រាក់ ឬមាសទៅបង់នឹងមាត់ខ្មោច?

៦. តើអ្នកប្រាជ្ញបុរាណចង់អប់រំដូចម្តេច?

II. លំហាត់

ក. ចូរកពាក្យន័យដូចនឹងពាក្យខាងដើមជួរ ដោយគូសសញ្ញា $\checkmark$ ក្នុងប្រអប់ និង $\times$ ក្នុងប្រអប់ចម្លើយខុស។

១. ប្រព្រឹត្ត ៖	☐ ចូលចិត្ត	☐ ធ្វើតាម	☐ ប្រឹងប្រែង
២. ប្រហារ ៖	☐ ខឹង	☐ ចង	☐ សម្លាប់
៣. គន្លង ៖	☐ លំអាន	☐ របង	☐ ព្រំប្រទល់ ។

ខ. ចូរកពាក្យពីរដែលមានន័យដូចគ្នានៅក្នុងជួរនីមួយៗ ។

១. ត្រកាល ៖	☐ ប្រសើរ	☐ ប្រយ័ត្ន	☐ ថ្លៃថ្នូ
២. ដេរដាស ៖	☐ ប្រញឹក	☐ ពាសពេញ	☐ វីរក៍
៣. ត្រកាល ៖	☐ បៀតបៀន	☐ ប្រមាថ	☐ ប្រមូល ។

គ. ចូរកពាក្យផ្ទុយនឹងពាក្យខាងដើមជួរ ដោយគូសសញ្ញា $\checkmark$ ក្នុងប្រអប់ និង $\times$ ក្នុងប្រអប់ចម្លើយខុស។

១. សាមគ្គី ៖	☐ រូបរួម	☐ បែកបាក់	☐ រៀបរៀង
២. អ៊ុំអរ ៖	☐ ខ្ពល់ខ្ពាយ	☐ មមាញឹក	☐ ប្រមូល ។

ឃ. ចូរកពាក្យដែលមានន័យផ្ទុយគ្នានឹងពាក្យនៅក្នុងជួរនីមួយៗ ។

១. បុរាណ ៖	☐ យុវ	☐ សម័យ	☐ ចាស់
២. សរសើរ ៖	☐ បន្ទុះបង្ហាប់	☐ ញញឹក	☐ កោតក្រែង
៣. អន់ថយ ៖	☐ ដុះដាល	☐ រូសរាយ	☐ ជឿនលឿន
៤. ទុកចិត្ត ៖	☐ ប្រយ័ត្ន	☐ ធ្វេសប្រហែស	☐ ជឿជាក់
៥. ហូរហៀរ ៖	☐ ចង្អៀត	☐ ញឹកញាប់	☐ ម្តងម្កាល ។

ង. ចូរយកពាក្យក្នុងប្រអប់ទៅបំពេញចន្លោះខាងក្រោម ។

ឧទ្ទិស	ព្រះពុទ្ធ	ព្រះសង្ឃ	ជំនឿ	ចង្អាន់	សន្តាន	សាសនា	បញ្ចូន
--------	-----------	----------	------	---------	--------	-------	--------

នៅលើសកលលោកមាន ច្រើន ប៉ុន្តែប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើនបានប្រកាន់យកសាសនា
 ។ នោះគឺដោយសារប្រជាជនយើងមាន មុតមាំលើព្រះពុទ្ធសាសនា។
 នៅថ្ងៃភ្នំបិណ្ឌ ខ្មែរយើងយក..... ទៅប្រគេនព្រះសង្ឃ ដើម្បី.....កុសលដល់ញាតិ
 ដែលបានចែកឋានទៅ។ នេះមកពីយើង មានជំនឿថា អាចបញ្ជូនកុសល
 ដល់ពួកគាត់មែន។